

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

21 april 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

Interpellatie van de heer Jan Loones tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het duinenbeleid
Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over subsidieaanvragen bij OVAM volgend uit het ministerieel besluit van 23 januari 2004

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de chaotische start van de ophaling van oude banden

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over mesttransport naar Wallonië

Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

Donderdag 21 april 2005

Waarnemend voorzitter: de heer Frans Wymeersch

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.36 uur.*

Interpellatie van de heer Jan Loones tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het duinenbeleid

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Loones tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het duinenbeleid.

De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de minister, zoals u weet, is de wereld slecht. Uw reputatie inzake leefmilieu is niet onbevlekt. Ik begin met deze negatieve toon om te vervolgen in een positieve toon. Daarbij wil ik u de kans geven om een aantal verdachtmakingen aan uw adres inzake het duinenbeleid te weerleggen.

Sinds 1993 is er een topbeleid gevoerd inzake de bescherming van de duinen. Het begon met het duinendecreet waardoor een bijkomend duinenareaal planologisch kon worden beschermd. In 1996 werkte de Vlaamse overheid een verwervingsplan uit voor de Vlaamse kustduinen en aangrenzende gebieden. In 1997 keurde de bevoegde minister een ecosysteem voor de Vlaamse kust goed. In 1998 werd het verwervingssysteem opgericht. In 2004 waren er dertien nieuw aangeworven gebieden aangeduid als Vlaamse natuurreservaten. In 1997 waren er slechts drie.

De Europese habitatrichtlijn wordt toegepast op een aantal kustduin- en zilte poldergraslandgebieden als speciale beschermingszones. Er wor-

den twee grote natuurherstelprojecten uitgevoerd, meer bepaald het IJzermondingsproject en het FEYDRA-project waarover momenteel een tentoonstelling loopt in De Nachtegaal in De Panne. Tot slot is er de bouw en de inrichting van het Vlaams Bezoekerscentrum 'De Nachtegaal' in de Panne.

Mijn bekommernis betreft drie aspecten: het verwervingsbeleid, het beheer en de sensibilisatie. Het verwervingsbeleid is naar aanleiding van de vraag van de heer Van Nieuwkerke in de pers gekomen. Als er budgetten moeten worden uitgetrokken voor de aankoop van domeinen, dan moeten andere kredieten worden verminderd, zo redeneerde u. Mijnheer de minister, wij zien dat natuurlijk anders. Niet alleen voor ons maar voor heel Vlaanderen zijn de duinen heilig. Zij zijn immens populair en moeten prioritair worden behandeld. De duinen zijn een dankbaar thema voor een beleid, zoals dat ook het geval is met het oorlogserfgoed en dergelijke. Het gaat om een toeristische en economische troef bij uitstek.

Mijnheer de minister, hoe zullen de kredieten voor het duinenbeleid verder evolueren? Nu worden de kredieten ongeveer met de helft vermindert. U hebt daar verder heel weinig over gezegd in uw beleidsnota. De duinen komen daarin niet ter sprake.

Om duinen te kunnen aankopen moeten de eigenaars akkoord gaan. Op dit ogenblik doen zich voor de verwerving geen al te ernstige problemen voor. Indien die duinen kunnen worden verworven, zou het zonde zijn om daar niet de nodige kredieten voor uit te trekken. U zou daarover een verbintenisverklaring moeten afleggen. Ik weet echter dat u een man bent die zijn beloften houdt hoewel u geen West-Vlaming bent. Mijnheer de

Loones

minister, ik hoop dat u dit kunt beloven. In dat geval zullen we u uiteraard aan uw belofte houden.

Het werkingsbudget voor het beheer van de duinen is minstens even belangrijk als de verwerving van diezelfde duinen. Dit beheer hoort bij de klemtonen die in de beleidsnota zijn gelegd. De voorbije jaren heeft de Vlaamse overheid veel duinen aangekocht. In totaal gaat het om 480 hectare kust- en natuurgebied. Voor deze gebieden moeten de nodige beheersplannen worden gemaakt en uitgevoerd. Voor de meeste gebieden worden deze plannen momenteel opgesteld. Dit is uiteraard niet altijd even gemakkelijk.

De sensibilisering en de educatie vormen een bijzonder punt van deze interpellatie. We hebben de voorbije jaren al een paar discussies over de rol van onze twintig bezoekerscentra gevoerd. Deze centra zijn afhankelijk van verschillende afdelingen, waaronder de afdeling Bos en Groen en Aminal. Twee van Aminal afhankelijke bezoekerscentra zijn in de Westhoek gelegen, met name De Nachtegaal en De Otter.

Mijnheer de minister, vooral met betrekking tot het bezoekerscentrum De Nachtegaal hebben voormalig minister Dua en ikzelf sterke meningsverschillen gekend. U hebt de kans het beter te doen dan de vroegere bevoegde minister, de huidige voorzitter van Groen!. Dat is pas een uitdaging.

Ik wil hier onmiddellijk aan toevoegen dat de opvolger van mevrouw Dua, de heer Tavernier, gedeeltelijk op haar beslissingen is teruggekomen. Hij heeft duidelijk wat meer voeling met het belang van dit bezoekerscentrum.

Ondertussen heeft De Nachtegaal de deuren geopend. Het centrum beschikt tijdelijk over een minimale personeelsbezetting. De vraag is natuurlijk of de werking zal worden voortgezet en of de Vlaamse overheid hiervoor in de nodige kredieten wil voorzien. De Nachtegaal beschikt momenteel over 3,5 personeelsleden. Eigenlijk heeft De Nachtegaal destijds elf personeelsleden gevraagd. Het bezoekerscentrum draait bijgevolg nog niet op volle krachten.

De Nachtegaal is belangrijk voor de duinen. Aminal beheert in totaal 1.380 hectare van de Vlaamse natuureservaten. Een aanzienlijk gedeelte van het kustduinenpatrimonium, namelijk 840 hectare, maakt hier deel van uit. Dit duinengebied ligt in de Westhoek en wordt door De Nachtegaal beheerd.

De Nachtegaal is als een zeer belangrijk bezoekerscentrum opgevat en zou tot 100.000 bezoekers per jaar moeten kunnen ontvangen. De beslissing om hierin te investeren is destijds nog door voormalig minister van Leefmilieu De Batselier genomen.

De vorige ministers van Leefmilieu waren niet overtuigd van het nut van dergelijke bezoekerscentra voor het leefmilieu en voor het natuurbehoud. Gezien de harde woorden die tijdens de vorige legislatuur zijn gevallen, druk ik me nog zwak uit. De vorige bevoegde ministers hebben getracht de bezoekerscentra naar de provincie West-Vlaanderen of naar het bevoegdheidsdomein Toerisme door te schuiven. Volgens hen hebben deze centra geen of weinig educatieve waarde.

Ik heb steeds een totaal tegenovergesteld standpunt verdedigd. Volgens mij is het in dergelijke centra dat een werking ontstaat, dat door iedereen als nuttig ervaren brochures het daglicht zien en dat acties onder de nodige persaandacht worden gebracht. Bovendien bieden ze elke bezoeker een fysieke confrontatie met de natuur aan. Ik vind dat bezoekerscentra in het best mogelijke beleid passen. De Vlamingen maken steeds meer uitstapjes. De scholen trekken steeds meer naar allerlei bezoekerscentra. We mogen het nut van deze centra niet negeren.

De Vlaamse overheid heeft de voorbije jaren haast gecapituleerd. Ze heeft geprobeerd de bezoekerscentra bij de provincie West-Vlaanderen onder te brengen. Aangezien het provinciebestuur hiervoor geld heeft gevraagd, is dit niet gelukt. De bezoekerscentra zijn gelukkig een onderdeel van het Vlaams beleid gebleven.

Mijnheer de minister, kunt u in de nodige middelen voorzien om de werking van het natuureducatief centrum De Nachtegaal te verzekeren? Aangezien het toeristische seizoen in aantocht is, is dit een actuele en prangende vraag.

Loones

Ik heb dit onderwerp eveneens met de minister van Bestuurszaken besproken. Hij ziet eventueel de mogelijkheid om door middel van reconversie in bijkomend personeel te voorzien. Hij denkt hierbij in eerste instantie aan personeel uit het onderwijs.

Mijnheer de minister, de personeelsbezetting van De Nachtegaal moet bij uitstek door uw budgetten worden gefinancierd. Indien dit niet zou lukken, moet de Vlaamse Regering hiervoor de nodige middelen van een andere begrotingspost vrijmaken.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de voorzitter, ik zou me allereerst bij het laatste gedeelte van de interpellatie van de heer Loones willen aansluiten. Met betrekking tot de personeelsbezetting van het natuureducatief centrum De Nachtegaal bevinden we ons in een patstelling. Dit probleem is niet nieuw. Ik ben hier tijdens mijn korte ambtsperiode als minister van Leefmilieu ook mee geconfronteerd. Ik sluit me volledig aan bij de vragen die de heer Loones met betrekking tot De Nachtegaal heeft gesteld. Het was een prachtig, maar leeg gebouw. Ondertussen is het een prachtig gebouw met inhoud geworden en er worden tentoonstellingen gehouden. Het beschikt over enorm veel mogelijkheden.

Het Vlaamse Gewest moet zijn deel van de verantwoordelijkheid nemen, net als de provincie en de omliggende gemeenten. De gemeente De Panne doet al iets meer dan de gemeente Koksijde. De heer Loones kan zich er natuurlijk voor inzetten dat de gemeenten met iets meer enthousiasme een personeelslid ter beschikking stellen. Als de zaken op een realistische manier worden aangepakt, gaan we in de richting van een permanent bevolkt, open centrum waar heel wat activiteiten plaatsvinden. Het centrum ligt in een duinengebied van honderden hectare groot.

Ik wil het vooral hebben over de kwestie van het aankopen van duinen. Ik weet dat er soms budgettaire problemen zijn, maar bovendien wordt er te gemakkelijk van uitgegaan dat duinen niet moeten worden aangekocht omdat ze toch al worden beschermd door het duinendecreet. Ik geef u

twee concrete voorbeelden waaruit blijkt dat de overheid haar rol moet spelen.

Ik ben in het bezit van een brief, geschreven door een Brussels immobiliënkantoor. In de brief staat: 'We zijn gemandateerd door de verschillende eigenaars van de duinen binnen een bepaalde afgebakende zone. Deze duinzone is geklasseerd en is dus geen bouwgrond.' Het betreft een verkoopsmandaat voor 283.817 vierkante meter of 28 hectare. De brief vervolgt: 'Een van de eigenaars, een buurtbewoner, wenst zijn eigendom uit te breiden en heeft een voorstel gedaan voor de aankoop van 820 vierkante meter. Zijn voorstel werd aanvaard en de akte werd opgesteld bij de notaris in november 2004.' Een stukje van 820 vierkante meter groot wordt dus verkocht aan iemand die op aanpalende grond een villa heeft en zijn tuin wenste uit te breiden. Uiteraard is die privé. In de brief staat verder: 'U kan genieten van hetzelfde recht. We stellen u voor uw eigendom uit te breiden aan een zeer voordelige prijs, vastgesteld aan 10 euro per vierkante meter exclusief registratierechten. Dit is zelfs niet de prijs van een fles champagne. Gelieve in bijlage het plan te vinden.' Het immobiliënkantoor heeft dus 28 hectare duinengrond ter beschikking dat in stukjes kan worden verdeeld om zo de tuinen van de omwonenden uit te breiden. Zo zullen de eigenaars niet langer last hebben van spelende kinderen of wandelaars en is er geen inkijk in de tuin meer.

De duinen zijn dan wel beschermd, maar uit dit voorbeeld blijkt hoe makkelijk ze kunnen versnipperen. Ze worden opgedeeld en komen in privé-handen terecht. Het publiek zal geen toegang meer hebben tot dat duinengebied en van degelijk beheer zal ook geen sprake meer zijn. Het gaat toevallig over de Simli-duinen te Nieuwpoort waarvoor er tijdens de korte periode dat ik bevoegd minister was, een verkoopsovereenkomst werd opgesteld, maar waarvan de verkoop niet is doorgegaan omdat de Inspectie van Financiën stelde dat de prijs te hoog was. Nochtans lag de prijs per vierkante meter heel wat lager dan die van een fles champagne. Ik heb de brief ontvangen van een verontwaardigde buurtbewoner die vindt dat hiertegen moet worden opgetreden.

In dezelfde omgeving liggen de Karthuizerduinen. Daar werd de aanvraag ingediend voor het verbouwen van een bepaald complex dat vroeger eigendom was van Belgacom. Het betreft een

Tavernier

gebied van 1,77 hectare. Omdat het dus om minder dan twee hectare gaat, valt de bescherming van het duinendecreet voor een deel weg. Ondertussen werd vanuit de Europese Commissie een procedure opgestart. Een gedeelte bevindt zich niet in bouwgrondgebied. Het Vlaamse Gewest heeft zijn voorkooprecht op een deel van de grond niet uitgeoefend wegens gebrek aan kredieten. Het gebied sluit nochtans aan bij duinengebied dat in het bezit is van het Vlaamse Gewest. Een aankoop was dus aangewezen.

Omwille van deze voorbeelden wil ik echt aandringen op het herzien van het beleid en zeker op het vragen van voldoende krediet om de resterende duinen echt te kunnen beschermen. Die bescherming lukt nog altijd het beste als de duinen in overheidshanden zijn.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst even opmerken dat de heer Loones in zijn vraag peilt naar intenties. Het is duidelijk dat wat in dit Vlaams Parlement niet kan voor de ene fractie, wel kan voor de andere.

Mijnheer de minister, mijn fractie onderschrijft de vragen en bekommernissen van de heer Loones volledig. Het Vlaams Belang is vragende partij voor een voortzetting van het verwervingsbeleid inzake duinen.

Ik wil het ook even hebben over het centrum voor natuur- en milieu-educatie De Nachtegaal in De Panne. De geschiedenis van het centrum is niet bepaald een visitekaartje voor de vorige Vlaamse Regering. Pas in de vroege zomer van vorig jaar raakten de problemen rond het centrum definitief opgelost. Het is trouwens onvoorstelbaar welk getouwtrek er gedurende drie jaar is geweest tussen de provincie West-Vlaanderen en de Vlaamse overheid, meer bepaald de ministers Dua en Van Mechelen. De Vlaamse overheid liet het gebouw door de provincie bouwen om Europese midelen binnen te rijven, maar had helemaal geen visie over de uitbating ervan. De provincie wilde vervolgens het centrum eventueel zelf exploiteren, maar rekende wel op financiële middelen van

Vlaanderen. Op een bepaald moment was er een concessieovereenkomst tussen het provinciebestuur en de Vlaamse overheid, maar die werd door minister Van Mechelen herroepen via de Inspectie van Financiën. Ondertussen bleef het centrum, dat al sinds het einde van de jaren negentig bouwtechnisch klaar was, gesloten voor het publiek. Dit is geen fraaie geschiedenis en zelfs een staaltje van amateurisme. Ik heb het dan nog niet over de ontsluitingsproblematiek waarbij het centrum zelfs niet bereikbaar was voor bussen. Het heeft inderdaad jaren geduurd vooraleer een en ander werd opgelost.

Het Vlaams Belang hoopt dat deze regering wel een visie heeft op de uitbating van De Nachtegaal. Er loopt momenteel een heel interessante tentoonstelling over het natuurherstelproject in de duinenreservaten van Nieuwpoort en Koksijde, het zogenaamde Feydra-project. Onze fractie hoopt dat het in de toekomst dezelfde weg opgaat.

Wat de verwerving van duinen betreft, mogen we niet dramatisch doen. Ongetwijfeld weet u dat de afdeling Natuur van de Intercommunale Waterleidingsmaatschappij van Veurne Ambacht (IWVA) ondertussen het natuurtechnisch beheer wist te verkrijgen over de duinendomeinen Cabour in Adinkerke van 88 hectare en Ter Yde in Oostduinkerke van 25 hectare. Door deze beheersovereenkomst breiden de Vlaamse natuurreservaten, duinen en bossen in De Panne uit tot 627 hectare en in Koksijde tot 116 hectare.

Het pleidooi van de heer Loones voor meer duinen siert hem als kustbewoner, maar staat in schril contrast met de wijze waarop hij bereid is om open polderlandschap tussen de dorpskernen van Oostduinkerke en Koksijde en de autosnelweg op te geven om er een permanent terrein voor lawaaierige buitensporten in te planten. Enerzijds lijkt de heer Loones de grote pleitbezorger voor meer natuur, maar anderzijds is hij bereid om gebied van toeristisch recreatieve waarde te laten aantasten.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de voorzitter, ik heb nog nooit gehoord dat we in een interpellatie niet mogen peilen naar de intenties van de regering. Dat mag niet in een vraag om uitleg, maar

Loones

wel in een interpellatie. Als dat niet het geval was, zou ik niet weten wat we hier nog moeten doen in het Vlaams Parlement. U bent godzijdank niet de voorzitter die daarover moet beslissen.

Wat betreft het terrein in Koksijde, ken ik uw informatiebron. Ik ben inderdaad schepen in Koksijde. Ik vind het ongehoord dat hier plannen van de gemeente aan mij worden toegeschreven. Er worden bij ons politieke spelletjes gespeeld met antikabaalcomités en dergelijke meer. Het plan gaat inderdaad over de inrichting van een provinciaal terrein voor lawaaierige sporten op een oud munitiedepot van het leger en dus helemaal niet in natuurgebied of duinen. Er is trouwens nu helemaal geen bestemming gegeven aan het terrein. De gemeente Koksijde en niet ik, onderzoekt die mogelijkheid. Ik hoop dat we er in de toekomst van gespaard blijven dat in het Vlaams Parlement aan gemeentepolitiek wordt gedaan, en dan nog door iemand die niet eens in mijn gemeente zetelt. Ik zou het u nog vergeven als u een opponent was op gemeentelijk niveau, maar het Vlaams Belang heeft godzijdank geen enkel gemeenteraadslid in Koksijde. *(Opmerkingen van de heer Pieter Huybrechts)*

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Huybrechts, ik sluit dit interludium af.

De heer Sintobin heeft wel gelijk dat heel wat interpellatieverzoeken 'à la tête du client' en met een vergrootglas worden bekeken. Onze verzoeken worden bijna allemaal door het Uitgebreid Bureau verworpen.

De heer Jan Loones: Zowel de heer Van Nieuwkerke als ikzelf hebben aan het begin van deze legislatuur al een interpellatieverzoek ingediend over het duinenbeleid. Dat werd afgewezen en we hebben ze moeten omzetten in vragen om uitleg. Ik heb deze interpellatie aangekondigd bij de bespreking van de beleidsnota in de plenaire vergadering. Deze keer is ze wel aanvaard.

De heer Frans Wymeersch: De wegen van het Uitgebreid Bureau zijn ondoorgrondelijk.

De heer Jan Loones: Alle fracties hebben ermee te maken. Het is niet alleen het Vlaams Belang dat de beklaagdenrol op zich moet nemen.

De voorzitter: De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het verheugt me dat steeds meer collega's zich aansluiten bij de problematiek van het duinenbeleid, de verwerving en het beheer ervan. Dit is dan wel een West-Vlaamse zaak, maar in de toekomst zullen steeds meer mensen onze verzuchtingen ondersteunen.

Ik sluit me aan bij wat hier in het algemeen is gezegd, en in het bijzonder ook bij wat de heer Loones hier zei. Onlangs ben ik nog bij De Nachtegaal op bezoek geweest. Het gepresteerde werk is indrukwekkend, zowel op wetenschappelijk als educatief vlak. De tijdelijke tentoonstelling Feydra over natuurontwikkelingsprojecten maakt een uitstekende indruk. Ik hoop dat de middelen voor personeel en logistieke steun behouden blijven. Het centrum is immers het symbool van de zorg voor het kustecosysteem in het algemeen en de duinen in het bijzonder.

Ik sluit me aan bij wat de heer Tavernier zei over het probleem van de aankoop van duinen en het daarmee gepaard gaande lobbywerk. Ik heb in dat verband ook nota's over de Karthuizerduinen ontvangen. Bij de aankoop van de Noordduinen kon men vaststellen dat het grootste gedeelte geprivatiseerd is. Het Vlaamse Gewest heeft het grootste gedeelte gekocht. De gemeente heeft ook een stuk gekocht. Maar ook privé-personen met de nodige middelen hebben hun tuin met stukken van duinen vergroot. Dat laatste staat haaks op de filosofie van de duinenverwerving en het duinenbeheer. Dat kan niet de bedoeling van de makers van het duinendecreet zijn.

Privatisering leidt onontkoombaar tot vertuining. Privé-duinen zullen nooit even deskundig worden beheerd als dat vandaag door het Vlaamse Gewest – de VLM en het Natuurpunt en dergelijke – gebeurt. Die evolutie moet worden gestopt. Zoals mijn collega hoop ik daarvoor bij de minister steun te vinden.

Naar aanleiding van de bespreking van de beleidsnota hebben we hier al ideeën uitgewisseld over de kredieten. Het budget is gehalveerd. We moeten daarmee leven. In het belang van het goede beheer van de duinen dringen we er toch op aan dat er zo veel mogelijk duinen worden verworven. De

Van Nieuwkerke

minister was van plan daar rekening mee te houden. Om het belang ervan duidelijk te maken, stel ik voor dat de commissie eens gaat bekijken welk verschil er is tussen een duin die door de overheid wordt beheerd en een duin die niet in overheids-handen is. Het verschil inzake het beheer is zeer groot.

Er bestaat een tijdspad dat geldt voor 20 jaar. Na die periode moet de duinenverwerving zijn afgewerkt. Ik vraag daarom aan de minister of we voor de huidige legislatuur een programmatie kunnen opstellen voor het verwerven van duinen. Dat zou een geruststelling zijn. Bovendien zou dat zich kunnen vertalen in de meerjarenbegroting, zodat er op dat vlak zeker iets zal bewegen. Verder wil ik van de minister vernemen welke vastleggingskredieten voor 2005 ten bate van de aankoop van duinen zijn gebeurd. Hoeveel hectare duinen zullen we dit jaar verwerven?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik wil hier nogmaals mijn bedenkingen over deze zaak formuleren. De discussie is oud: moet de Vlaamse Regering duinen aankopen en ze ook beheeren? De heer Van Nieuwkerke zegt dat duinen die wij aankopen beter worden onderhouden dan duinen die in privé-handen zijn. Ik ben daar niet zeker van. Ik zal dat pas zeker weten als ons parlement die duinen dertig of veertig jaar in zijn bezit heeft. Pas dan zullen we weten of ze goed zijn beheerd. We kunnen vragen stellen over de wijze waarop de overheid wegen, waterwegen en gebouwen onderhoudt, en dat is ook hier het geval.

Ik ben geen grote voorstander van het kopen van duinen. Een reden heb ik al gegeven. Ik ben er verder van overtuigd dat de streekbewoners en de besturen van de betrokken gemeenten hun verantwoordelijkheden moeten nemen. Die gemeenten kunnen die niet zomaar afschuiven op het Vlaams Parlement. Die duinen zijn goud voor die gemeenten. Ze moeten ze koesteren, en ze zullen dat ook doen als ze daartoe de kans krijgen. Dat mogen ze niet negeren. Ze moeten dat koesteren als een klomp goud. Ik ben ervan overtuigd dat ze dat zullen doen.

Ik verneem hier van de vorige minister van Leefmilieu dat mensen geneigd zijn om een stuk duin

te kopen. Laat ze die duinen kopen! Met een goede verordening en/of beheersovereenkomst is dat perfect mogelijk. De overeenkomst moet onder meer bepalen dat het aangekochte stuk duin niet mag worden afgesloten. Een stuk privé-duin moet zich op een natuurlijke manier kunnen ontwikkelen. Dat moeten we verplichten, net zoals het onderhoud. Laat de gemeenten hiervoor zorgen. Dat is de beste toekomst voor de duinen.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: De gemeentebesturen zorgen daar al voor, mijnheer Callens. Het voorbeeld van de Noordduinen is al aangehaald. Mijn gemeente heeft een aankoopbeleid uitgetekend. Dat is een voorbeeld voor andere kustgemeenten. We kopen alle kleine perceeltjes op. We doen dat vanuit een tactisch oogpunt. We willen als eigenaar betrokken worden bij het beheer van de grotere duingebieden in de omgeving op het moment dat die worden aangekocht door het Vlaamse Gewest. We doen hetzelfde met duingebieden waar het Vlaamse Gewest niet in geïnteresseerd is omdat ze geen of te weinig natuurkundige waarde hebben.

We hebben een perceeltje, beschermd door het duinendecreet, voor onze neus in privé-handen zien overgaan. Ik heb het over de speelduin de Witte Burg, een ideaal speelterrein voor kinderen. De eigenaar heeft het nu afgezet met prikkeldraad. Dat is zeer eigenaardig, mijnheer de minister, volgens het duinendecreet mag men in natuurgebied enkel prikkeldraad zetten. Dergelijke uitvoeringsbesluiten en maatregelen zou ik bij u nog eens willen aankaarten op het moment dat de beheersplannen worden uitgedokterd. Niet alle duingebieden moeten op dezelfde manier worden beheerd. Niet-kwetsbare duinen kunnen worden opengesteld voor toerisme en recreatie. Dat is net zo goed een zinvolle bestemming.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Dames en heren, mijnheer Loones, de begroting 2005 van de Vlaamse Regering plant in het artikel 361B5320 van het MiNa-fonds ten behoeve van de verwerving van kustduinen door de Aministratie Natuur een vastleggingskrediet ten bedrage van 2.546.000 euro. Tegen een aankoopprijs van duingrond, die al naargelang de ligging varieert van 1,5 tot 3,1 euro, stelt die dotatie de nodige budgettaire middelen ter beschikking om dit jaar minstens 82

Peeters

hectare duinen aan te kopen. Sinds het verweringsinstrument voor de Vlaamse kustduinen bij beslissing van de Vlaamse Regering van 4 februari 1998 werd opgericht, werden in totaal 480 hectare kustduinen verworven. Voor de periode van 7 jaar, van 1998 tot en met 2004, komt dat neer op een gemiddeld aankooptempo van 69 hectare per jaar. De in de begroting 2005 voor duinenverwerving ingeschreven kredieten laten dus toe het werkelijke aankooptempo van de periode 1998-2004 onverminderd voort te zetten. Ik ben zeer benieuwd, mijnheer Tavernier, naar die twee concrete dossiers. Als u wilt insinueren dat er sinds deze regering een ander beleid wordt gevoerd, dan hebt u het mis. Die insinuatie is volledig ongepast en niet gerechtvaardigd.

Het aankopen van natuurgebieden, ook van duingebieden, volgt niet altijd dezelfde tred. In bepaalde jaren kunnen in één keer grote oppervlakten duinen te koop worden aangeboden; in andere jaren wordt dan weer minder grond te koop aangeboden. Om in 2002 de aankoop van de 222 hectare Zwinduinen te Knokke mogelijk te maken, moest het in het artikel 361B5320 van het MiNa-fonds oorspronkelijk geplande vastlegingskrediet van 4,4 miljoen euro worden opgetrokken tot 6.747.000 euro. Indien zich in de toekomst opnieuw de opportuniteit van een dergelijke grootschalige verwerving zou voordoen, kan het op de begroting van de Vlaamse Regering ten behoeve van de aankoop van kustduinen ingeschreven krediet via een kredietherschikking worden opgetrokken, wat ook toen gebeurd is. De werkingsbudgetten voor het beheer van de duinen en de communicatie hieromtrent worden gefinancierd via een ander artikel van de begroting van de Vlaamse Regering. We kunnen het ritme van de afgelopen jaren – niettegenstaande die beperking in de begroting – aanhouden. Als er zich uitzonderlijk een aantal opportuniteiten aandienen, dan kunnen we het budget optrekken. Mijnheer Loones, we zullen zien wat de meerjarenbegroting brengt. Mijn eerste opdracht is niet te beperken op de aankoop van duinen. Ik moet er wel voor zorgen dat wat we hebben, goed wordt beheerd. In de mate we kunnen of moeten, zullen we met de budgetten waarover we beschikken, overgaan tot aankoop. Als er bijkomende budgetten moeten worden vrijgemaakt, dan zullen we daarvoor zorgen.

Ik heb zelf het Vlaams Bezoekers- en Natuureducatiecentrum De Nachtegaal bezocht. Ik onderschrijf de reacties die hier zijn geformuleerd. Het heeft een belangrijke rol te vervullen in het Vlaams natuurbeleid voor de kustzone. De westkust trekt jaarlijks miljoenen toeristen uit zowel binnen- als buitenland aan. Een vlot bereikbaar bezoekerscentrum zoals De Nachtegaal, dat kennis verspreidt over het bijzondere ecosysteem dat onze westkust biedt, alsook informatie verstrekt over de bescherming en het beheer van die natuurlijke milieus, is van grote waarde voor de opbouw van het maatschappelijk draagvlak voor het natuurbehoud. De permanente tentoonstelling die vorige zomer werd ingehuldigd, is sindsdien, met een weliswaar beperkte personeelsbezetting, nagenoeg permanent te bezoeken.

Hopelijk zal in de nabije toekomst de al bestaande samenwerking tussen het bezoekerscentrum van de IWVA in de Doornpanne in Koksijde en het Vlaams Bezoekers- en Natuureducatiecentrum De Nachtegaal in De Panne, mede dankzij de recente beheersovereenkomst voor de IWVA-domeinen Ter Yde en Cabour, verder versterkt kunnen worden.

Mijnheer Loones, ik bevestig hier dat het Vlaams Bezoekers- en Natuureducatiecentrum De Nachtegaal moet kunnen doorgroeien tot een bezoekers- en ontmoetingscentrum voor alle individuen en organisaties die belangstelling vertonen voor de kwetsbare natuurrijkdom van de hele westkust. Momenteel onderzoek ik samen met de minister van Ambtenarenzaken, de heer Bourgeois, evenals met de provincie en de betrokken gemeenten, de mogelijkheden om het centrum van het hiervoor noodzakelijke permanent personeel te voorzien.

Mijnheer Tavernier, er is een wervingsstop. Deze zaak is echter belangrijk genoeg om na te gaan op welke manier we het personeel kunnen inzetten. Ik hoop dat we hierover binnenkort een beslissing kunnen nemen.

Mijnheer Van Nieuwkerke, als we hetzelfde ritme aanhouden als in het verleden, of het zelfs nog opdrijven, dan zou dat een zeer goede zaak zijn. Wat we hebben goed beheren en er voor zorgen dat we bijkomende, verantwoorde aankopen doen, waarbij we niet alleen rekening houden met de prijs maar ook met de natuurwaarde, is een bewijs van goed beleid.

Peeters

Concrete dossiers die niet conform de regels zijn, wil ik graag onderzoeken.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de minister, uw antwoord is kort maar krachtig. Ik ben er zeer tevreden mee. U hebt een antwoord gegeven op alle verzuchtingen. De middelen moeten inderdaad niet zo ruim zijn. Men weet immers niet hoeveel terreinen er vrijkomen. De onderhandelingen verlopen bijzonder moeizaam. Ik ken de prijzen die de Inspectie voor Financiën toelaat. Uw toezegging om de kredieten op te trekken als er zich opportuniteiten aandienen, is zeer belangrijk. We nemen daarvan akte.

Daarstraks is er al voldoende gezegd over goed beheer van het duinengebied. Dat moet echter niet overal evenveel kosten. Er moet ook niet overal beheerspersoneel zijn. Dat probleem moet vanuit een ruimere beleidsvisie worden beschouwd dan alleen maar vanuit Natuur. Er moeten ook duinen zijn voor de gewone recreant.

Uw toezegging in verband met De Nachtegaal betekent een doorbraak. Er is een tijd geweest dat men de bezoekerscentra niet meer wilde ondersteunen.

Dat betekent niet dat de problemen zijn opgelost. De oplossingen liggen voor een deel buiten uw mogelijkheden. De druk op het duinenpatrimonium zal blijven stijgen. Ik denk aan mensen die brood zien in het beheer, de toegankelijkheid en het openstellen van die gebieden. Er bestaan natuurlijk bestemmingsplannen.

Daarnet had men het opnieuw over het dossier-Karthuizer, dat ik als schepen goed ken. We moeten de twee kanten bekijken. Het ligt in een recreatiegebied. Daarnaast ligt Ter Helme en het gebouw van de Neutrale Mutualiteiten. Vroeger was er nooit contestatie over een nieuwbouw op de plaats waar vroeger de sociale instelling van de RTT was. Het terrein werd verkocht aan een promotor. Uiteraard was er een toezegging dat er kon worden gebouwd. Die toezegging was ondertekend door de toenmalige ministers. Het is niet aan een gemeente om daarvan af te wijken. Wij zullen niet de planschade betalen.

Er is inderdaad een stuk natuur. We wisten zelfs niet dat het om een habitatrichtlijngebied ging. De Belgische regering heeft ons dat nooit betekend. Dat gaat echter helemaal niet om het stuk dat bebouwd is. Mijnheer Tavernier, ik betwijfel dat er een mogelijkheid zou zijn geweest van voorkooprecht door het Vlaamse Gewest. Die advocaat beweert dat, maar ik denk niet dat het klopt. Het gaat over één perceel, dat niet zomaar kan worden opgesplitst in een verkoop. Mocht dat toch mogelijk zijn geweest, dan nog zou het bebouwbare gebied bebouwd zijn. Die problemen zijn niet opgelost, maar men kan niet alle problemen in een handomdraai oplossen. We zijn al tevreden als u goed werk zult leveren, mijnheer de minister. Ter bevestiging van wat u zei, zullen we een motie indienen. Daar hebt u ongetwijfeld geen enkel probleem mee.

De voorzitter: De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke: Mijnheer de minister, mijn gezond wantrouwen na de halvering van het budget voor de duinenaankoop is vandaag weggeëbd met de getijden van uw antwoord. Ik vind het zeer positief dat u het beleid wilt voortzetten, afhankelijk van wat er zich aandient, en eventueel, indien noodzakelijk, het budget wilt bijsturen. U legt de nadruk op het beheer. Dat is inderdaad cruciaal. Ik ben dus een tevreden man.

Minister Kris Peeters: Ik hoop dat iedereen op het einde van de zittingsperiode tevreden zal zijn. Ook de heer Tavernier.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, ik begin met de positieve elementen. Ik dank u voor uw intenties met betrekking tot De Nachtegaal. Die zijn heel duidelijk. Zoals de heer Loones zei, is er op het einde van de vorige zittingsperiode een wijziging geweest met betrekking tot de benadering van die natuur- en milieu-educatieve centra en de rol van het Vlaamse Gewest terzake. Maar goed, op dat ogenblik waren er problemen met het personeelsbeleid van het Vlaamse Gewest. Ik hoop dat alle overheden, dus ook de provincie en de betrokken gemeenten, terzake hun verantwoordelijkheid zullen opnemen.

Tavernier

Mijnheer de minister, u moet oppassen met het wantrouwen van de heer Van Nieuwkerke. Dat is weggeëbd, maar de getijden bestaan uit eb en vloed. Het zou dus wel eens kunnen terugkomen. Het zijn immers de feiten die voor zich zullen moeten spreken. Mijn wantrouwen en mijn vragen vloeiden immers niet alleen voort uit het budget zelf, dat inderdaad aanpasbaar is, maar ook uit bepaalde verklaringen van u, waarbij u de zinvolheid van de aankoop van duinen in vraag stelde. Dat is de basis voor mijn ongerustheid. Ik heb u vroeger al attent gemaakt op het dossier van de Simili-duinen. Ik zal u dat overhandigen, net als de brief in kwestie. Dat dossier laat zien in welke situatie we zouden kunnen belanden als het Vlaamse Gewest niet aankoopt. Dat moeten we absoluut vermijden. Ik zal dan ook een motie indienen.

Minister Kris Peeters: Eigenlijk is dit een filosofisch debat. Proudhon zei dat eigendom diefstal is. Hij is een filosoof die u toch na aan het hart moet liggen. Voor mij is het zaak de bossen en de duinen uit te breiden. We moeten ze duurzaam beheren, als een rentmeester, zodat we ze kunnen doorgeven aan de volgende generaties. We moeten zeer goed de band maken tussen het probleem van de eigendom en het toekomstgericht beheer en bewaren. Ik merk dat u zich zeer sterk richt op het eigendomsbegrip. Dat u zoveel belang hecht aan eigendom is nieuw voor mij. Ik neem daarvan akte. U weet dat ik meer belang hecht aan een goed beheer. Om het scherper te stellen: de vraag wie eigenaar is van duinen en bossen is van ondergeschikt belang wanneer ze goed worden beheerd en doorgegeven aan de volgende generaties, en ook de toegankelijkheid en de recreatie voldoende aan bod komen. Met het beeld dat u schetst van kapitalisten die hun tuinen uitbreiden en alleen over deze duinen mogen beschikken, rijst er natuurlijk een probleem. Het goed beheren en het aankopen waar het kan en noodzakelijk is, lijkt me een verstandig groen beleid.

De heer Jef Tavernier: Ik heb het nooit gehad over kapitalisten.

Minister Kris Peeters: Ik had de indruk dat u dit insinueerde, maar ik kan me vergissen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Loones en door de heer Tavernier werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over subsidieaanvragen bij OVAM volgend uit het ministerieel besluit van 23 januari 2004

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Demeulenaere tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over subsidieaanvragen bij OVAM volgend uit het ministerieel besluit van 23 januari 2004.

Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in het ministerieel besluit van 23 januari 2004 werd bepaald dat zekere werken, leveringen en diensten door of op initiatief van lagere besturen of daarmee gelijkgestelde rechtspersonen zouden kunnen worden gesubsidieerd. Het bouwen, uitbreiden, aanpassen en vernieuwen van installaties voor afvalstoffenbeheer valt, onder bepaalde voorwaarden, eigenlijk ook onder dit besluit. Volgens de algemene richtlijn bij dit besluit zou 50 percent van het totale bedrag subsidieerbaar zijn, voor zover het maximaal subsidieerbare bedrag niet wordt overschreden. De aanvragen hiervoor dienden te worden gericht aan de OVAM ter goedkeuring. Daar rijst echter het probleem.

Bij navraag door indieners van dergelijke subsidiedossiers deelde de OVAM mee dat er op dit ogenblik geen budgetten ter beschikking staan en dat daardoor de dossiers ook niet zullen worden bestudeerd voor het najaar. Aangezien de proce-

Demeulenaere

ture van de OVAM vereist dat de openbare aanbesteding van de werken en de uitvoering ervan pas kan starten na de goedkeuring van het ingediende subsidiedossier, betekent dit dat dringende uitbreidingen dikwijls volledig stil liggen en dat de goede dienstverlening ten aanzien van de burgers in het gedrang komt. In bepaalde gevallen zouden enkele recyclageparken zelfs tijdelijk moeten sluiten omwille van praktische en veiligheidsredenen.

In de praktijk komt het er zo goed als op neer dat, als ze de dienstverlening ten aanzien van de burgers op hetzelfde peil willen houden, de aanvragers in kwestie in feite gedwongen worden om onafhankelijk van de goedkeuring van de OVAM de werken op te starten en daardoor de eventuele subsidies te mislopen.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van deze problemen? Klopt het dat er geen budgetten beschikbaar zijn voor dergelijke betoelagingen? Hebt u zicht op het aantal dergelijke aanvragen die er bij de OVAM tot nog toe geregistreerd werden? Kan de mogelijkheid niet worden onderzocht om openbare besturen te laten voortgaan met de uitvoering van de werken op het ogenblik van bewijs van ontvangst door de OVAM van de subsidieaanvraag, zonder dat daarbij de eventuele betoelagingen in het gedrang komen? Dit gebeurt ook bij het aanvragen van betoelaging voor het plaatsen van boilers en dergelijke door de provincie. Of zou het niet opportuun zijn er bij de OVAM op aan te dringen werk te maken van de studie en de goedkeuring van de dossiers en die los te koppelen van de uitbetaling van de toelagen?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op basis van een aantal dossiers heb ik een schriftelijke vraag gesteld die in dezelfde lijn ligt, en daarom sluit ik me aan bij de vraag van mevrouw Demeulenaere.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil me aansluiten naar het voorbeeld van de heer Callens, burgemeester, maar vooral uit sympathie voor mevrouw

Demeulenaere en haar vader, maar uiteraard ook uit nieuwsgierigheid voor het antwoord.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Demeulenaere, ik ben op de hoogte van het probleem en er is al gezocht naar een oplossing.

Het oorspronkelijk voor 2005 voorziene krediet is reeds volledig gereserveerd voor de al goedgekeurde dossiers. In het kader van de begrotingscontrole 2005 werd in 5 miljoen euro bijkomend krediet voorzien via recuperatie van vroegere vastlegging via de decreetsbepalingen. Dit moet nog door het Vlaams Parlement goedgekeurd worden. De ondertussen ingediende subsidiedossiers worden momenteel voorbereid door de OVAM. Zij kunnen dan onmiddellijk voor goedkeuring voorgelegd worden nadat het bijkomende krediet is goedgekeurd. Deze goedkeuring wordt vooropgesteld voor de maanden juli, augustus en september.

Er zijn momenteel 21 aanvraagdossiers voor subsidies geregistreerd voor behandeling. Ik heb de OVAM reeds opdracht gegeven om de bestaande werkwijze zo eenvoudig mogelijk te houden en waar mogelijk te vereenvoudigen. De OVAM is gestart met de evaluatie van het huidige subsidiebesluit. De evaluatie zal gebeuren in samenwerking met de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de gemeenten zelf. Onder meer de procedures, de subsidieerbare materie en de subsidiepercentages zullen daarbij aan bod komen. We voorzien tegen eind 2005 op basis van deze evaluatie een bijgestuurd subsidiebesluit te hebben dat de implementatie van het huishoudelijk afvalstoffenbeleid door de lokale besturen verder ondersteunt. Op dit ogenblik is het zowel om wettelijke als controletechnische redenen, bijvoorbeeld de wetgeving op de overheidsopdrachten, dikwijls onmogelijk om van de openbare procedures af te stappen.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de minister, als ik het goed begrijp, kloppen de antwoorden die de OVAM mondeling verstrekt niet. Er werd gezegd dat er voor het najaar zeker niets van

Demeulenaere

in huis zou komen omdat er geen geld zou zijn. Volgens u wordt er blijkbaar toch werk gemaakt van de aanvraagdossiers.

Ik krijg tegenstrijdige berichten. Het goedkeuren van een en ander neemt natuurlijk enkele maanden in beslag, maar dat zal geen aarde aan de dijk brengen voor de mensen die ondertussen zitten te wachten.

Minister Kris Peeters: Wat de OVAM of wie dan ook zegt, weet ik niet. Wat ik zeg, zult u kunnen controleren en u zult kunnen vaststellen dat we bij de begrotingscontrole een extra budget uit de brand hebben gesleept.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de chaotische start van de ophaling van oude banden

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Schauvliege tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de chaotische start van de ophaling van oude banden.

Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, sedert dit jaar is het autobandenophalingssysteem gewijzigd. Het nieuwe ophalingssysteem wordt georganiseerd door de vzw Recytyre.

Jaarlijks worden we in Vlaanderen geconfronteerd met 60.000 ton oude autobanden. Voordien sloten garages contracten met ophalers die daarvoor werden betaald. Iedere consument betaalt bij de aankoop van een nieuwe autoband een bedrag van 2,40 euro. Als het om banden van een vrachtwagen gaat, is dat 10,30 euro. De banden worden gratis opgehaald. De vzw Recytyre krijgt daarvoor budgetten waarmee de ophalers worden betaald. Zij krijgen 156 euro per ton opgehaalde banden. Dat was althans de bedoeling van het systeem.

Nu blijkt dat een en ander fout loopt. Dit systeem werd ingevoerd om te voldoen aan de Europese richtlijn. Zo moet een kwart van alle ingezamelde banden opnieuw worden gebruikt via loopvlakvernieuwing, 20 percent moet worden verwerkt tot granulaat en 55 percent moet thermisch worden gevaloriseerd. Om aan die verplichtingen te kunnen voldoen, werd heel deze constructie op poten gezet.

De ophalers hebben nu vastgesteld dat er niet genoeg bevoorradingsmiddelen zijn omdat er alternatieve circuits zijn. Daarnaast beschikt de vzw Recytyre over onvoldoende middelen om alle ophalers te vergoeden. Momenteel zijn er 46 ophaalbedrijven geregistreerd, waarvan een aantal afkomstig uit Nederland en Duitsland. Bedrijven die in Nederland banden hebben opgehaald, en die daar in Nederland al voor zijn vergoed, zouden in Vlaanderen voor dezelfde banden nog eens 156 euro per ton kunnen ontvangen. Er is dus niet genoeg controle. Een aantal bedrijven in het buitenland zijn failliet gegaan en hebben zich vervolgens in Vlaanderen gevestigd. Chaos alom dus.

In principe zou de vzw Recytyre op 1 mei 2005 starten met de tweede fase. Dat houdt in dat ook banden van machines, scooters enzovoort zouden worden opgehaald en verwerkt. Dat blijkt niet haalbaar te zijn waardoor de tweede fase wordt uitgesteld.

Voor de aangifte moeten de ophalers over een cd-rom beschikken waarop alles moet worden ingevuld. Die cd-rom is er echter nog altijd niet.

Mijnheer de minister, ik vrees dat we de Europese richtlijn niet zullen halen, terwijl we als consument toch die bijdrage moeten betalen aan de vzw Recytyre. Bent u op de hoogte van die problemen en van het ongenoegen dat leeft bij de ophalers? Wat loopt er fout? Hebt u voldoende garanties dat die Europese doelstellingen zullen worden gehaald? Het zijn precies die doelstellingen waar de consument voor betaalt. Zijn er maatregelen om ervoor te zorgen dat de recyclage van de autobanden in de toekomst beter zou verlopen?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, ik onderschrijf ten volle de vraag van mevrouw Schauvliege. We hebben deze discussie al gevoerd naar aanleiding van het voortgangsrapport over de milieubeleidsvereenkomsten inzake afvalban-

Martens

den. U hebt ons toen het antwoord op enkele vragen beloofd. Tenzij ik me vergis, hebben we dat antwoord niet gekregen.

Enkele van die vragen gingen over de recyclagepercentages en de doelstellingen ter zake. We vroegen u naar de stand van zaken van de invoering van het 1-voor-0-principe. Recytyre aanvaardt wel de banden die van de vervangingsmarkt komen via het 1-voor-1-principe. Dat houdt in dat iemand bij de aankoop van een nieuwe band zijn oude band afgeeft. In Vlarea staat dat sinds 1 januari – ik weet niet van welk jaar – het 1-voor-0-principe geldt. Alle oude banden moeten worden aanvaard, ook zonder dat er een nieuwe wordt gekocht. U had daar bedenkingen bij. U vroeg zich af of we daar geen illegale stocks mee zouden creëren, of we geen banden uit het buitenland zouden aantrekken, en dergelijke. Dat zijn pertinente vragen, me dunkt, maar we zitten wel met die wetgeving. Het 1-voor-0-principe zou al van toepassing moeten zijn. In de praktijk is dat, alleszins in een aantal containerparken, niet het geval. Daar worden geen of slechts in zeer beperkte mate oude banden aanvaard.

Er werd ook gevraagd hoe het zat met de kostendeekkende vergoeding van Recytyre aan de gemeentelijke intercommunales die banden via de containerparken inzamelen. Ook daar hebben we nog geen antwoord op gekregen. Ik zou nog eens willen aandringen op de antwoorden op die vragen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, wat de heer Martens stelt, zal ik nakijken. Het is jammer dat daarop nog geen antwoorden zijn gegeven tijdens de discussie die we toen gevoerd hebben. We moeten er dan ook zo snel mogelijk op terugkomen en de antwoorden geven. Mijnheer Martens, u haalt enkele vragen aan die toen ook gesteld zijn, vooral dan wat betreft het één-voor-nulprincipe.

Mevrouw Schauvliege, een maand voor de geplande start van het systeem werd door Recytyre beslist, na consultatie van de Belgische mededingingsautoriteiten, af te stappen van het initiële systeem van arrondissementele exclusiviteit voor

de ophaling van afvalbanden. In minder dan 1 maand heeft Recytyre de nodige inspanningen geleverd om alsnog op 1 februari met een sluitend systeem te beginnen. Alle stappen werden genomen met de goedkeuring van de drie gewesten, vertegenwoordigd door de bevoegde administraties, die in de Raad van Bestuur zetelen als permanente waarnemers.

Gelet op de grondige herziening van de basisprincipes van het systeem, werd Recytyre ook gedwongen de inhoud van de overeenkomsten met haar toekomstige partners te herzien. Vandaag zijn er meer dan 30 ophalers die de ophaling van de afvalbanden kunnen garanderen.

Tijdens de voorbereidings- en opstartfase werd Recytyre enkele malen aangeklaagd. In iedere zaak heeft Recytyre tot op heden gelijk gekregen van de rechtbanken. Ondanks de inspanningen die door Recytyre geleverd werden, is er geen garantie dat er zich geen kinderziektes voordoen of hebben voorgedaan bij de start van zo'n inzamelsysteem.

In het Recytyresysteem moet ieder ophaalpunt in België geregistreerd zijn om controle over de in te zamelen hoeveelheden te garanderen. Hierbij wordt vastgesteld dat de ophaalpunten vrij laat de nodige stappen hebben ondernomen om zich te laten registreren. Er zijn tot op heden bijna 2900 ophaalpunten geregistreerd en Recytyre ontvangt nog dagelijks een 40-tal registraties.

Dit in antwoord op uw eerste twee vragen. We zijn dus op de hoogte. Door de opstart en het feit dat er vrij snel aanpassingen moesten gebeuren, zijn er zeker kinderziektes geweest, en bestaan die mogelijk nog.

U vroeg of er voldoende garanties zijn dat de Europese doelstellingen worden gehaald. Op advies van de mededingingsautoriteiten heeft Recytyre het systeem van ophaling versoepeld. Garages en bandencentrales die als ophaalpunt geregistreerd zijn, kunnen vanaf 1 april 2005 vrij contact opnemen met een operator die gehomologeerd is volgens de Recytyrenorm en die een overeenkomst met Recytyre heeft getekend.

Het geregistreerd ophaalpunt heeft dus de vrije keuze. Recytyre sluit een overeenkomst af met deze gehomologeerde operatoren. In de overeen-

Peeters

komsten met de operatoren wordt erin voorzien dat zij de doelstellingen op individueel niveau behalen. In deze overeenkomsten zijn sancties bepaald voor het niet behalen van de doelstellingen, gaande van ingebrekestelling, over financiële boetes, tot schorsing van de homologatie als ophaler. De operator zal dan niet meer vergoed worden voor verdere ophaalactiviteiten. Ten opzichte van Recytyre beschikt het Vlaamse Gewest over de algemene toezichtbepalingen uit het Afvalstoffendecreet indien de doelstellingen niet gehaald worden.

Ik heb aan de OVAM opdracht gegeven tijdens de opstartfase het Recytyresysteem nauwlettend op te volgen en mogelijke onregelmatigheden, die ook aan mijn kabinet gesignaleerd werden, te onderzoeken. In principe biedt het systeem voldoende garanties om de doelstellingen te halen, maar indien blijkt dat er aanpassingen of verbeteringen nodig zijn, zullen die uitgevoerd worden. Het principe van de vrije markt kan leiden tot marktverschuivingen, maar er moet wel op toegezien worden dat hierbij geen wettelijke bepalingen overtreden worden.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik heb eruit begrepen dat er garanties zijn, of althans een soort monitoring waarmee wordt nagegaan of de doelstellingen worden gehaald. Zo niet, dan wordt er een boete opgelegd. Het probleem is echter juist dat de ophalers de banden die in aanmerking komen voor recyclage, en meer specifiek voor loopvlakvernieuwing, niet ontvangen omdat ze in een alternatief circuit worden verwerkt. Kunt u dat eens nagaan? Blijkbaar loopt het daar fout, zodat de ophalers niet in de mogelijkheid zijn de doelstellingen te halen. Intussen betalen we er als consumenten allemaal voor. We hebben er dan ook recht op dat het effectief gebeurt. Er moet dan ook voldoende controle zijn.

Minister Kris Peeters: Mevrouw Schauvliege, het is evident dat het goed moet functioneren. De OVAM onderzoekt de onregelmatigheden. Als er bijsturingen nodig zijn, dan zullen we nagaan welke maatregelen gepast zijn om het alternatief circuit te bannen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over mesttransport naar Wallonië

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Callens tot de heer Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over mesttransport naar Wallonië.

De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de situatie over de mesttransporteurs is u wellicht bekend en is diverse malen aangekaart. Vlaamse transporteurs die mest naar Wallonië uitvoeren, zijn al geregeld met het parket in aanraking gekomen. Soms zijn ze op heterdaad betrapt. In andere gevallen is hun aanvaring met het parket het gevolg van een inval bij de regionale Mestbanken.

De Vlaamse mesttransporteurs vragen, zoals het mestdecreet voorschrijft, bij de Mestbank mestafzetdocumenten aan. Zodra de Mestbank de geldigheid van de aanvraag heeft gecontroleerd en conform heeft verklaard, mag de mest worden uitgevoerd. Voorzover ik weet, heeft de Mestbank de transporten naar Wallonië nooit geweigerd. De Mestbank is immers niet rechtstreeks bevoegd om een transport naar Wallonië eventueel te verbieden.

De Vlaamse transporteurs lopen tegen de lamp omdat het Waalse afvalstoffendecreet de invoer van mest als een inbreuk op de regelgeving beschouwt. De Waalse overheid behandelt mest als afval voor landbouwkundig gebruik. Ik vind dit op zich vrij vreemd. Voor de Waalse boeren betekent mest immers een uitstekende grondverbeteraar. Mest is in dit opzicht allerm minst een afvalproduct.

In Wallonië kan enkel door middel van de zogenaamde derogatie, een ministerieel besluit van de minister van Leefmilieu, in een uitzondering worden voorzien. De bestaande regelgeving geldt voor zuivere en bewerkte dierlijke mest en voor andere mestsoorten. De Mestbank kent de situa-

Callens

tie en moet de Vlaamse transporteurs meedelen dat ze de Waalse regelgeving moeten naleven.

Precies op dit punt loopt alles mank. In mijn ogen vervult de Mestbank haar taak slechts gedeeltelijk. De Mestbank heeft de transporteurs een te onduidelijk signaal gegeven. Ik besef dat bepaalde transporteurs een zekere laksheid kan worden aangewreven. Dit betekent evenwel niet dat ze de intentie hebben kwaadwillig op te treden.

De voormalige ministers Dua en Sannen hebben in het verleden toenadering tot minister Forêt, de Waalse minister van Leefmilieu, gezocht. Ze hebben zelfs de intentie geuit dit onderwerp op de agenda van het Overlegcomité te plaatsen. Deze mooie woorden zijn evenwel zonder gevolg gebleven. Voormalig minister Sannen heeft me schriftelijk bevestigd van de gerechtelijke stappen op de hoogte te zijn. Hij heeft hieraan toegevoegd dat volgens hem 'milieukundig in de meeste gevallen geen overtredingen zijn gemaakt.' Aangezien Wallonië nog over voldoende plaatsingsruimte beschikte, kon volgens minister Sannen een gecontroleerde export de Vlaamse overschot gedeeltelijk opvangen. Aan de andere kant van de taalgrens heeft echter steeds een onverbiddelijk 'njet' weerklonken.

Sinds het aantreden van de huidige minister van Leefmilieu is nog geen oplossing voor dit probleem uitgewerkt. Aangezien momenteel heel wat processen lopen, blijft deze problematiek nochtans actueel. Zoals de meeste mensen allicht al weten, gaat het hier om aanzienlijke bedragen. Indien een aantal transporteurs hoge boetes krijgen, dreigen verschillende bedrijven over kop te gaan en een hele reeks mensen hun baan te verliezen.

Mijnheer de minister, hebt u dit onderwerp al met de Waalse minister van Leefmilieu besproken? Zo ja, wat zijn de resultaten van dit gesprek? Zal er aan een oplossing worden gewerkt? Is in dit verband al een timing opgesteld? Welke stappen kunnen we ondernemen om de bonafide chauffeurs alsnog van verdere vervolgingen te vrijwaren en hun fouten te verschonen? Welke rol speelt de Mestbank in dit dossier? Heeft de Mestbank haar opdracht correct uitgevoerd en de transporteurs voldoende gewaarschuwd?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik zou me graag bij de vraag om uitleg van de heer Callens aansluiten. De meeste incidenten dateren van 2002. Het is tijd om de nodige duidelijkheid te creëren en een oplossing te vinden.

Tegelijkertijd ben ik bezorgd om de toekomst. Vlaanderen kampt met een hoge mestdruk. Uit verschillende gesprekken blijkt dat Wallonië in zekere mate over ruimte beschikt. Die ruimte kan worden gebruikt om onze mestdruk wat te verlichten. Binnen afzienbare tijd moeten we een nieuw MAP opstellen. De Vlaamse landbouwers die landbouwgrond in Wallonië hebben gekocht, zouden de mogelijkheid moeten krijgen om hun grond zelf te bemesten. Voorlopig mogen ze dit niet. Die landbouwers hebben in landbouwgronden geïnvesteerd. Ze mogen die gronden evenwel niet in rekening brengen. Iedereen weet dat een landbouwbedrijf niet door een taalgrens wordt afgebakend.

Mijnheer de minister, ik zou u willen vragen specifiek aandacht te besteden aan de Vlaamse landbouwers die in Waalse gronden hebben geïnvesteerd. Ze moeten de mogelijkheid krijgen om die gronden in rekening te brengen. Beschouwt u mesttransporten van Vlaanderen naar Wallonië als een van de uitgangspunten van het nieuwe MAP? Acht u dit politiek haalbaar?

De heer Frans Wymeersch: Ik zou me willen aansluiten bij de vragen die mevrouw Rombouts en de heer Callens hebben gesteld.

Mijnheer Callens, ik stel met genoegen vast dat uw fractie mest tegenwoordig ook als een product op zich beschouwt. In het verleden heeft de toenmalige woordvoerder van de VLD-fractie mest vaak enkel en alleen als een afvalstof beschouwd. Uw uitspraken vormen op dit vlak een kentering. Ik dank u ervoor dat u het licht hebt gezien.

De heer Karlos Callens: Mijnheer Wymeersch, u beweert dus dat iemand van de VLD mest als afval heeft bestempeld? Dat geloof ik niet. Ik zou die woorden toch op papier willen zien.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Callens, leest u dan maar eens de verslagen van de laatste com-

Wymeersch

missiediscussies die ik heb gevoerd met de heer Denys. Als u die verslagen naleest, zult u perfect begrijpen wat ik bedoel. Het verheugt me in elk geval dat u mest als een product beschouwt en niet alleen als een afvalstof.

De heer Karlos Callens: De heer Denys heeft ooit gezegd dat mestverwerking een oplossing kan zijn. Europa kan enkel toelaten dat er subsidies worden gegeven voor mestverwerking indien die mest 'afval' wordt genoemd.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Callens, ik ben desalniettemin verheugd over de bocht die uw fractie neemt.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de historiek is interessant voor mij. We zullen nog genoeg kansen krijgen om het een en ander te duiden tijdens de bespreking van het nieuwe MAP. We werken er hard aan en hebben onszelf opgelegd om het nog voor het zomerreces aan de Vlaamse Regering voor te leggen. We hebben nog heel wat werk voor de boeg, want het betreft een heel gevoelig, delicaat en complex gegeven. Op basis van het regeerakkoord werken we, rekening houdend met de Europese doelstellingen en de nitraatrichtlijn, aan een transparante en eenvoudige wijziging van het Mestdecreet en het MAP.

Ik kan u melden dat er verschillende contacten zijn geweest, ook informele. Ik benadruk dat er reeds overleg is geweest tussen minister-president Leterme in zijn hoedanigheid van minister van Landbouw, en zijn Waalse collega minister van Landbouw, de heer Lutgen, betreffende de mestproblematiek tussen Vlaanderen en Wallonië. Daaruit is een principiële bereidheid ontstaan om op korte termijn de problematiek van de grensboeren te analyseren en indien mogelijk op te lossen. Om een globale oplossing voor alle grenstransporten van eindproducten van mestverwerking en/of dierlijke mest tussen Vlaanderen en Wallonië te bespreken, wenst Wallonië te wachten op het arrest van het Europees Hof van Justitie in

de zaak betreffende de onvoldoende naleving van de Europese nitraatrichtlijn, naar aanleiding van het rapport van de advocaat-generaal. Pas als er een duidelijk zicht is op de te nemen maatregelen die daaruit kunnen voortkomen, zal verder overlegd worden met Wallonië. Dienaangaande zijn er ook contacten tussen mijn kabinet en het kabinet van de minister-president en van minister Lutgen.

De VLM-Mestbank heeft in 2002, naar aanleiding van de inbeslagname van alle relevante mestbankgegevens in verband met de transporten naar Wallonië, aan het advocatenbureau Stibbe de opdracht gegeven om een juridische studie te verrichten naar de wettelijkheid van de Waalse houding inzake mestinvoer in een ruim federaal en Europees kader. Deze opdracht werd door de VLM-Mestbank uitbesteed, onder andere om de betrokken transporteurs correcte informatie te kunnen verschaffen. Het Waalse gerecht heeft twee denksporen bewandeld in functie van de hoeveelheid getransporteerde dierlijke mest naar Wallonië in 2001.

Transporteurs die minder dan 1.500 ton dierlijke mest hadden vervoerd in 2001, werden doorverwezen naar de Waalse administratie Direction Générale des Ressources Naturelles et de l'Environnement. Die heeft een administratieve geldboete opgelegd van 1000 frank per ton met een maximum van 1.000.000 frank. Een aantal transporteurs hebben deze boete reeds betaald, een aantal hebben bezwaar ingediend. De dossiers van de transporteurs die meer dan 1500 ton dierlijke mest hadden getransporteerd, werden door de respectieve onderzoeksrechters verder onderzocht. Tijdens het onderzoek werden zowel de aanbieders als de afnemers verhoord. Tevens heeft de onderzoeksrechter van Nijvel in het kader van dit onderzoek twee vrachtwagens in beslag genomen. U merkte terecht op, mijnheer Callens, dat dit een ernstige zaak is, niet alleen naar de inhoud, maar ook omwille van de gevolgen voor de beklagden.

Dit gerechtelijk onderzoek bevindt zich in een eindfase, zodat we er momenteel in het kader van de scheiding der machten met enige voorzichtigheid moeten mee omspringen. Noch de overheid, noch de administratie is bevoegd om welke stap

Peeters

dan ook te ondernemen zolang het onderzoek niet is afgesloten.

Mest wordt in de Waalse wetgeving als afval beschouwd en behoudens derogatie verleend door de bevoegde overheid, mag Vlaamse mest niet worden ingevoerd in het Waalse Gewest. In het verleden nam de Mestbank weliswaar een controletaak op zich in het kader van afspraken tussen het Vlaamse en Waalse Gewest om een bepaald Vlaams mestquotum in Wallonië toe te laten. Eens Wallonië zijn grens sloot, vervielen alle afspraken. Op dat moment was het ook niet de taak van de Mestbank om de Waalse wetgeving te doen naleven. Deze taak behoort tot de exclusieve bevoegdheid van de Waalse overheid.

De Mestbank heeft de transporteurs bij haar veelvuldige contacten mondeling op de hoogte gebracht van de vigerende Waalse wetgeving waaraan men zich moest houden. Hierbij werd tevens verwezen naar de bevoegde dienst waartoe men zich in het Waalse Gewest kon richten.

Voor de grensboeren en zeker voor de landbouwers met grond in Wallonië kunnen we vrij snel tot een vergelijk komen. Voor een algemene oplossing voor de mesttransporten wacht Wallonië de uitspraak van het Hof van Justitie af. Wat betreft de gevallen waar de heer Callens naar verwijst, moeten we het gerechtelijk onderzoek afwachten vooraleer we verdere stappen kunnen zetten.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik blijf hopen dat dit goed uitdraait voor de betrokkenen en de Mestbank, zodat deze niet in diskrediet wordt gebracht.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het verheugt me dat er tamelijk snel een oplossing komt voor de landbouwers met gronden in Wallonië. Ik hoop dat er na de uitspraak van het Europees hof nog een kans bestaat dat de andere gronden kunnen worden benut voor de Vlaamse land- en tuinbouw.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.10 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

